



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KOHEZIJO
IN REGIONALNI RAZVOJ



Norway
grants

#school21

Priročnik za učitelje za uvajanje pouka na prostem

Priporočila za uvajanje kompetenc 21. stoletja v proces formalnega izobraževanja





REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KOHEZIJO
IN REGIONALNI RAZVOJ**



Norway
grants

April 2024

Projekt SCHOOL21 sofinancira Norveška s sredstvi Norveškega finančnega mehanizma v višini 581.000 €. Namen projekta je izobraževanje – krepitev človeških virov.





KAZALO

5	UVOD
11	ZAKAJ UČENJE NA PROSTEM?
13	KAKO ZAČETI Z IZVAJANJEM POUKA NA PROSTEM?
19	KAKO NAČRTOVATI UČENJE NA PROSTEM?
25	PRIMERI UR ZA RAZREDNI POUK OSNOVNE ŠOLE
35	PRIMERI IZVEDENIH UČNIH UR SREDNJE ŠOLE
47	OVIRE PRI IZVAJANJU POUKA NA PROSTEM
51	NADALJNJE RAZISKOVANJE





UVOD

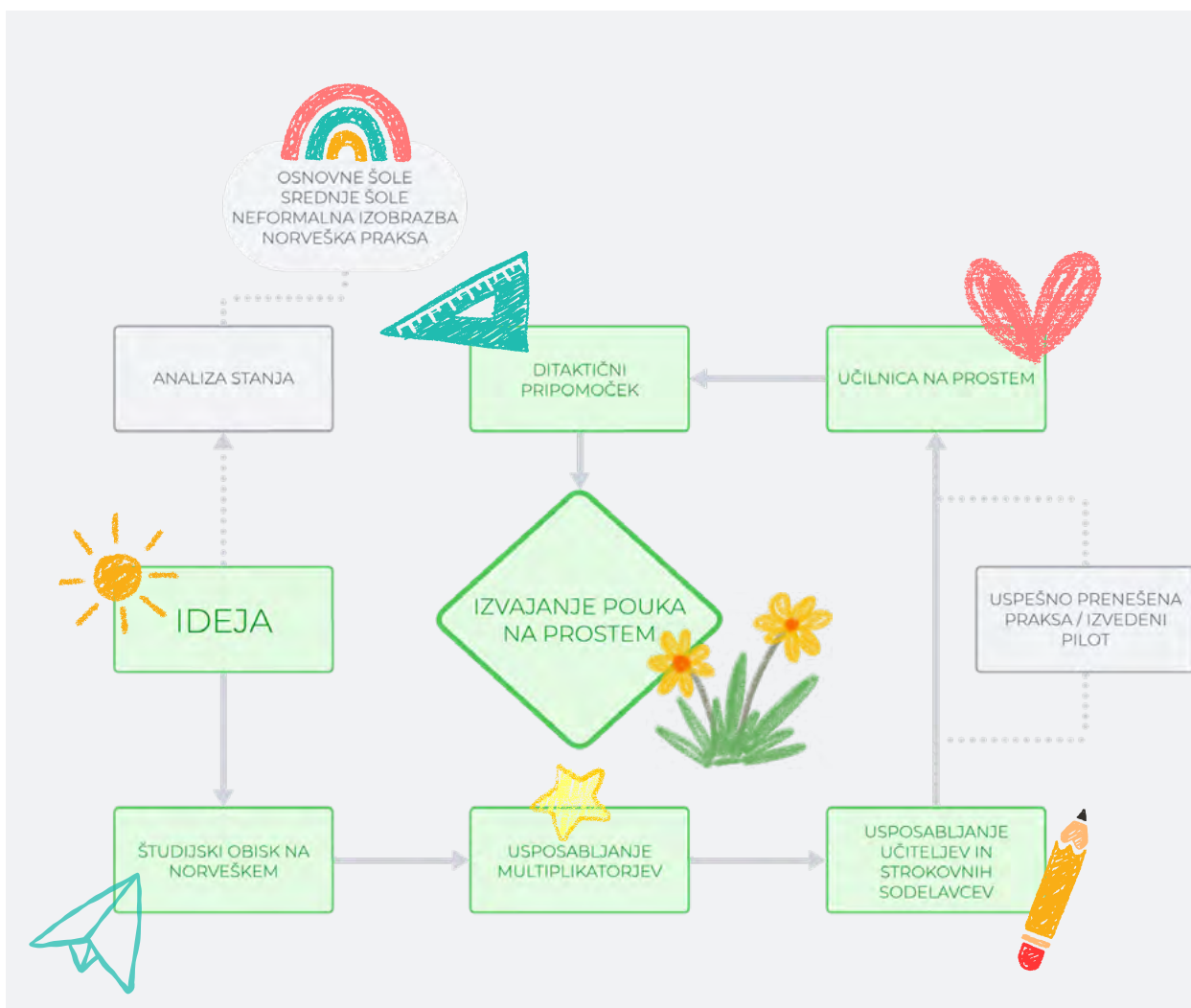


V sodobni družbi, zaznamovani s hitrim tehnološkim napredkom, globalizacijo in nenehnim spreminjanjem trga dela, postaja nujno potrebno, da se izobraževalni sistemi prilagodijo in odzovejo na te spremembe. V tem kontekstu je izobraževanje ključnega pomena za pripravo posameznikov na izzive in priložnosti 21. stoletja.

Formalni šolski kurikulumi se ne uspejo pravočasno prilagoditi tako spremembam družbe kot tudi zahtevam nenehno spreminjajočega se sveta, zato smo se partnerji projekta SCHOOL21-Gremo ven!, ki ga sofinancira Norveški finančni mehanizem, odločili ukrepati in uvesti spremembe v okviru obstoječih pravil in predpisov kurikuluma. Zelo dober zgled smo našli na Norveškem, in sicer v njihovi praksi UTESKOLE (pouk na prostem). Gre za napredno metodo izobraževanja, ki se osredotoča na izkoriščanje naravnega okolja za učne procese.

Povezali smo se z Deželnim svetom Møre og Romsdal in prek njih z organizacijo Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal. Prvi so, tako kot slovenske občine, odgovorni za organizacijo in izvajanje varstva v otroških vrtcih in izvajanje osnovnošolskega izobraževanja. Drugi pa predstavljajo občinski javni zavod, katerega cilj je spodbujati aktivno življenje vseh prebivalcev in podpirati učitelje pri izvajanju pouka na prostem (prek izobraževanj, srečanj, taborov ...). Pred dobrimi 3 leti smo tako prišli na idejo projekta SCHOOL21 – Gremo ven!





Slika 1: Povzetek projekta SCHOOL21 - Gremo ven!

Temeljni izziv, ki ga naslavlja projekt, je **pasivnost učencev pri pouku, kampanjsko učenje in posledično nepripravljenost na samostojno življenje in delo po končanem izobraževanju**. Cilj projekta je preseči pomanjkljivosti formalnega izobraževanja z novo metodo poučevanja – s poučevanjem na prostem, ter formalno izobraževanje povezati in vanj vnesti prvine neformalnega učenja.

S pomočjo razvoja nove metode in orodja poučevanja bomo mlade že tekom procesa formalnega izobraževanja opremili z veščinami in znanji 21. stol., ki so potrebna za samostojno življenje in delo.

Poleg norveškega partnerja v projektu sodelujeta še dve gorenjski šoli (Gimnazija Franceta Prešerna Kranj (v vlogi vodilnega partnerja) in Osnovna šola Franceta Prešerna), ki bosta v okviru projekta na šolskem ozemlju vzpostavili učilnici na prostem, Socialna Akademija in BSC Kranj, Regionalna razvojna agencija Gorenjske.

1.1 KOMPETENCE 21. STOL

Izvajanje pouka na prostem ponuja edinstveno priložnost za integracijo kompetenc 21. stoletja v formalni kurikulum. Z neposrednim izkustvenim učenjem v naravnem okolju učenci razvijajo ključne veščine, kot so kritično razmišljanje, reševanje problemov, sodelovanje in samoiniciativnost. Te aktivnosti spodbujajo učenje skozi prakso, kjer sta teorija in znanje uporabljena v resničnih situacijah. Z dejavnostmi, kot so raziskovanje, opazovanje in eksperimentiranje v naravi, učenci ne le pridobivajo znanje, temveč tudi razvijajo sposobnost prilagajanja, inovativnosti in odgovornega odnosa do okolja. Pouk na prostem tako postane most med formalnim izobraževanjem in potrebami sodobne družbe, saj omogoča učencem, da pridobijo in uporabijo veščine, ki so ključne za uspeh v 21. stoletju.

VEŠČINA^{*} se lahko definira kot spretnost, ki jo ljudje pridobijo preko učenja in vaje. Veščine so lahko fizične, intelektualne ali socialne in jih lahko uporabljamo za opravljanje določenih dejavnosti ali reševanje problemov. Na primer, veščina branja, veščina računalništva, veščina kuhanja itd.

KOMPETENCA pa se lahko definira kot združevanje veščin, znanj in sposobnosti, potrebnih za uspešno delovanje v določenih okoljih in situacijah. Kompetence vključujejo več različnih veščin, ki jih ljudje potrebujejo za reševanje problemov, prilagajanje spremembam in uspešno delovanje. Kompetence se lahko razvijajo skozi celo življenje posameznika.

KOMPETENCE 21. STOLETJA, KATERIM SMO SE POSVETILI V OKVIRU PROJEKTA SCHOOL21:



^{*} Več o veščinah in kompetencah, tudi tistih, na katere se osredotoča projekt SCHOOL21, si lahko preberete v dokumentu, ki je nastal v okviru projekta, Veščine in kompetence v 21. stol. in je dostopen tukaj.

1.2 PRIROČNIKU NA POT

I'm really excited about this handbook. It's my hope that it'll be a valuable resource for teachers looking to bring their classrooms into the great outdoors. The thought of students spending more time outside, being active, sharing moments with friends and teachers, and learning about the world around them in the most direct way possible really lights me up.

We all know that kids learn in different ways, and that's why it's so crucial to mix things up teaching-wise. Getting lessons outside is a fantastic strategy to engage those who thrive on doing and experiencing things firsthand.

There's an old saying by Confucius that really resonates with me: "I hear and I forget. I see and I remember. I do and I understand." It perfectly captures the essence of why practical, hands-on learning is so effective.

Many are looking for a school day that's more connected to real life. Just picture this: You're outside with your class in the schoolyard, working on a project with ropes to learn about measurement and geometry in a fun, interactive way. This isn't just about math; it's about teamwork, problem-solving, and experiencing concepts in action.

Or consider a day spent exploring an anthill in the nearby woods. The kids aren't just learning about ants from a textbook; they're seeing them, feeling them, and even comparing their size to pine needles. These are the types of experiences you can't get from a book or a movie. They're real, and they make learning so much more relevant and memorable.

These outdoor sessions also offer unique opportunities for one-on-one conversations with students, which can be incredibly insightful. Walking back from an activity, chatting about what we've done, and even delving into more personal topics can really help in understanding and supporting each student better.

I remember a particular walk back from an outdoor lesson in the winter. A student, surprised to learn that I had a mother who knitted mittens for me, reminded me that teachers



often exist in students' minds solely in their professional roles. It was a moment of connection that might never have happened inside a classroom.

Moving teaching outdoors isn't necessarily about grand gestures or extensive resources. It's about seizing the educational opportunities just outside our doors. It's a chance to address the needs of students who might struggle with the traditional classroom setup, offering them a way to engage with learning that could truly motivate and inspire them.

Sure, not every outdoor lesson will go perfectly. Weather, distractions, and the sheer unpredictability of being outside can pose challenges. But even these moments are learning opportunities, showing us the practical side of theory and often leaving us with memorable stories.

In teaching, as in life, it's the shared experiences, the senses engaged, and the skills developed that make the journey worthwhile. Starting small, planning carefully, and reflecting on these outdoor experiences can enrich our teaching and our students' learning in profound ways.

Sharing successes and challenges with colleagues, swapping tips, and supporting each other can make all the difference. This guide isn't just about encouraging outdoor learning; it's about building a community of educators ready to take their teaching beyond the classroom walls.

I hope you find inspiration and practical advice in these pages to help you embark on your own outdoor teaching adventures. Trust me, it's a journey worth taking.

Marte Melbø,
Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal





SLOVENSKI POVZETEK

Misel na to, da bi učenci preživljali več časa zunaj, bili aktivni, delili trenutke s prijatelji in učitelji ter se o svetu okoli sebe učili na najbolj neposreden način, me resnično veseli!

Otroci se učijo na različne načine – ključno je, da pri poučevanju uporabljamo raznolike pristope in metode! Pouk na prostem je super način za vključevanje učencev, ki se bolje učijo skozi praktično delo in z neposrednimi izkušnjami.

Konfucij: »Vsi vemo, da se otroci učijo na različne načine, zato je ključnega pomena, da pri poučevanju uporabljamo raznolike pristope. Izvajanje pouka na prostem je fantastična strategija za vključevanje tistih, ki se najbolj učijo z delanjem in neposrednimi izkušnjami.«

Pouk na prostem je zelo interdisciplinaren: skozi matematične vaje se učenci učijo še dela v skupini, reševanje problemov, komunikacijskih veščin ...

Pouk na prostem ni povezan vedno z velikimi gestami in finančnimi sredstvi. Izkoristite izobraževalne priložnosti pred vrati vaše šole: vrt, park, travnik ...

Tudi preko motenj: vremenske razmere, motnje iz okolja, nepredvidljive situacije predstavljajo nove priložnosti za reševanje problemov in učenje!

Začnite z majhnimi koraki, aktivno iščite priložnosti za pouk na prostem – pojdite ven! Samo začnite!







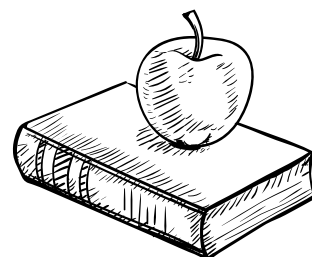
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KOHEZIJO
IN REGIONALNI RAZVOJ



ZAKAJ UČENJE NA PROSTEM?

V sodobnem izobraževalnem okolju, kjer se med učenci osnovnih in srednjih šol opaža naraščajoča apatičnost, ki jo je pandemija COVID-19 še poslabšala, se pojavlja potreba po novih pristopih k učenju. Učenci se pogosto osredotočajo zgolj na zbiranje točk za nadaljnje izobraževanje, ne pa na pridobivanje znanj za življenje. Kljub naraščajoči stopnji izobraženosti med Slovenci, primerjava z ostalimi državami članicami EU kaže na padeč kakovosti znanja. Raziskava PIAAC* razkriva, da Slovenija zaostaja za povprečjem držav OECD v veščinah branja, matematike in digitalne pismenosti. Sodobna družba in delovni trg zahtevata drugačne veščine in kompetence kot pred desetletjem, kar poudarja nujnost razvoja veščin za življenje med učenci.

* Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih (PIAAC) je program ocenjevanja in analize spretnosti odraslih. Raziskava meri znanje odraslih na področju ključnih veščin za obdelavo informacij - pismenosti, računanja in reševanja problemov - ter zbira informacije in podatke o tem, kako odrasli uporabljajo svoje veščine doma, na delovnem mestu in v širši skupnosti. Ta mednarodna raziskava se izvaja v več kot 40 državah in meri ključne kognitivne spretnosti in spretnosti na delovnem mestu, ki jih posamezniki potrebujejo za sodelovanje v družbi in uspeh gospodarstva



Pouk na prostem se ponuja kot odgovor na te izzive, saj omogoča učencem, da skozi neposredno izkustveno učenje v naravi razvijajo ključne kompetence 21. stoletja. Ta pristop spodbuja aktivno učenje, izboljšuje razumevanje ekologije in okoljevarstva, krepi socialne veščine in telesno vzdržljivost. Norveški model izobraževanja, ki zunanje učno okolje obravnava kot ključni element celostnega izobraževanja, kaže na pozitivne učinke praktičnih izkušenj, ki dopolnjujejo tradicionalno učenje v učilnici, s čimer proces učenja postane bolj dinamičen in vključujoč.

Dobrobiti poučevanja na prostem niso omejene le na akademske dosežke, ampak vključujejo tudi pozitivne

učinke na fizično zdravje, duševno počutje in osebni razvoj učencev. Učenje v naravi lahko pripomore k večji motivaciji, sodelovanju in občutku pripadnosti med učenci.

Spodbuja še telesno aktivnost, izboljšuje motorične sposobnosti, krepi imunski sistem in zmanjšuje tveganje za debelost in druge kronične bolezni. Izvajanje pouka na prostem tako postane ključno orodje za učinkovito integracijo kompetenc 21. stoletja v formalni izobraževalni program, kjer učenci razvijajo esencialne veščine kot so kritično razmišljanje, delo v skupini, komunikacijske veščine, idr.

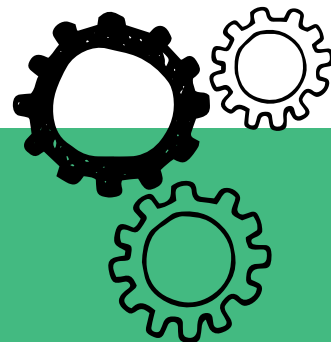
Slika 2: Prednosti izvajanja pouka na prostem





REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KOHEZIJO
IN REGIONALNI RAZVOJ


Norway
grants



KAKO ZAČETI Z IZVAJANJEM POUKA NA PROSTEM?



VODSTVO ŠOLE

Začetek izvajanja pouka na prostem zahteva aktivno vključevanje vodstva šole, motivacijo in podporo učiteljem, komunikacijo s starši in spodbujanje učencev. Vodstvo šole lahko najprej organizira delavnice in seminarje za učitelje, da se seznanijo s konceptom, metodami in koristmi pouka na prostem. Pomembna je tudi odprta komunikacija s starši, da se zagotovi njihova podpora in razumevanje vrednosti takšnega izobraževanja. Spodbujanje učencev k aktivnemu sodelovanju in raziskovanju je ključno za višjo motivacijo za učenje. Vključevanje učencev v načrtovanje dejavnosti lahko prispeva k večji zavzetosti in občutku odgovornosti za svoje učenje.

Učiteljem je potrebno ponuditi podporo in usmeritve za uporabo pedagoških metod, ki spodbujajo aktivno učenje, sodelovanje in raziskovanje. Pomembno je tudi, da se učiteljem omogoči prilagodljivost v izbiri metod, ki so najbolj ustrezne za potrebe njihovih učencev.

Usposabljanje in kontinuiran profesionalni razvoj učiteljev je bistvenega pomena za učinkovito uvajanje kompetenc 21. stoletja. Učiteljem je potrebno zagotoviti dostop do izobraževanja, mentorstva, in sodelovanja na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni.

Proces uvajanja pouka na prostem v okviru projekta SCHOOL21 je potekal:



Pred letom dni je bilo večino pouka izvedenega v tradicionalnih učilnicah, pri čemer koncept učilnice na prostem ni bil dobro poznan ali uporabljen. Tudi samozavest učiteljev pri izvajanju takšnega pouka je bila nižja, z atrijem, ki je služil zgolj kot prostor za počitek, in z zelenjavnim ter sadnim vrtom, ki je bil del izbirnega predmeta, brez širše uporabe v izobraževalnem procesu.

Danes opažamo znatne spremembe. Pouk na prostem ni več izjema, ampak postaja del rednega izvajanja izobraževalnega procesa. Spodbujanje in širjenje ideje o pouku na prostem med učitelji in učenci je privedlo do tega, da se atrij/vrt sedaj uporabljata kot učilnica na prostem, pri čemer se aktivnosti izvajajo tudi v okolici šole. To kaže na večjo samozavest in pripravljenost učiteljev za izvajanje pouka zunaj tradicionalnih učilnic.

Želje za prihodnost so jasne in ambiciozne. Cilj je, da se učilnica na prostem čim prej in čim pogosteje uporablja, z dodeljenim urnikom za njeno uporabo, kar bi zagotovilo redno in strukturirano vključevanje zunanjega prostora v izobraževalni proces. Pričakuje se, da bo atrij postal centralno mesto za učenje na prostem, kar bo prispevalo k bolj dinamičnemu in interaktivnemu načinu poučevanja.

Ta prehod od skoraj popolne odsotnosti pouka na prostem do njegove integracije v šolski vsakdan odraža rastočo zavedanje o pomembnosti zunanjega učenja. Ne le da to omogoča bolj praktično in eksperimentalno učenje, temveč prispeva tudi k boljšemu duševnemu in fizičnemu zdravju učencev.

UČITELJI

Za učinkovit začetek izvajanja pouka na prostem je pomembno, da učitelji premostijo začetne strahove, ki so povezani z novo učno metodo. Če ste na začetku poti uvajanja pouka na prostem, ta priročnik ponuja koristne usmeritve. Pred enim letom je bila ideja poučevanja zunaj za mnoge učitelje prekrita s strahom pred neznanim in negotovostjo, "kaj je to?", izkušnje in medsebojno sodelovanje pa so danes prinesli večjo suverenost.

V projektu SCHOOL21 smo izvedli izobraževanje oz. usposabljanje za učitelje glede vpeljevanja nove metode – pouka na prostem. Usposabljanje je imelo učinke na različne ravni delovanja šole, od šolskega osebja do infrastrukture in programa. Pomembno je izpostaviti pomen odnosa do učenja na prostem, ki se mora pri učiteljih spremeniti, če želimo z njimi delati naprej. Prav to spremembo so multiplikatorji opazili pri več kolegih.

Proces uvajanja pouka na prostem v okviru projekta SCHOOL21 je potekal:



*LDN: Letni delovni načrt.

Pred enim letom je bila situacija glede poučevanja zunaj učilnic precej drugačna od današnje. Delo je bilo osredotočeno predvsem na učilnice, pri čemer je bil strah pred neznanim in nepoznavanje koncepta poučevanja na prostem izrazito prisotna med učitelji. Izobraževanja o poučevanju na prostem so bila redka ali pa sploh niso bila na voljo, koncept pa je bil za mnoge še vedno neznan, obdano s vprašanjem "Kaj je to?"

Danes je slika precej drugačna. Učitelji so postali prenašalci idej in navdušenja nad poučevanjem zunaj, kar kaže na velik premik v percepciji in izvajanju izobraževalnega procesa. Povečal se je obseg pouka, ki se izvaja na prostem, skupaj z več gibanja in dinamiko v poučevanju. To ni le povečalo samozavesti med učitelji, ampak je tudi postavilo dober zgled in prakso.

Za prihodnost so želje usmerjene k še večji integraciji poučevanja na prostem v šolski sistem. Učitelji si želijo manj omejitev glede letnega delovnega načrta (LDN), prilagoditev normativov, ki bi omogočali, da je v urniku jasno zapisano, kdaj se pouk izvaja zunaj. To bi vodilo k večji suverenosti med učitelji pri uporabi zunanjih prostorov za izobraževanje, z manj omejitvami glede vsebin v učnem načrtu. Prihodnje usmeritve vključujejo tudi željo, da bi mentorstvo postalo osrednji del procesa učenja in poučevanja na prostem.

Ta razvoj odraža rastoče razumevanje in sprejemanje poučevanja na prostem kot ključnega elementa izobraževanja, ki lahko izboljša tako učni proces kot tudi dobrobit učencev. Ta premik k bolj dinamičnemu in vključujočemu načinu poučevanja prinaša številne koristi, vključno z boljšim angažiranjem učencev, večjo samozavestjo učiteljev in bogatejšo izobraževalno izkušnjo za vse vpletene.

UČENCI

Uvajanje novih pristopov in metod zahteva podporo pri učencih in učiteljih. To vključuje ustrezne vire, prilagoditev učnega okolja, psihološko podporo in prilagoditve za učence s posebnimi potrebami.

Začetek pouka na prostem s perspektive učencev prinaša novo dinamiko in interaktivnost v učni proces.

Pomembno je ustvariti varno okolje, v katerem so učenci motivirani za raziskovanje. Postopno uvajanje zunanjih aktivnosti, podpora in spodbuda učiteljev ter možnost izražanja lastnega mnenja so ključni za uspešno integracijo te metode. Aktivno vključevanje učencev v načrtovanje pouka na prostem ne samo poveča njihovo zavzetost, ampak krepi občutek odgovornosti in pripadnosti procesu učenja.

Proces uvajanja pouka na prostem v okviru projekta SCHOOL21 je potekal:

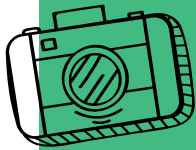


Pri uvajanju pouka na prostem v šolski sistem pred enim letom so se učenci soočili s pomembnimi izzivi zaradi pomanjkanja razumevanja tega koncepta. Večina jih ni vedela, kaj natančno se od njih pričakuje, ko so bili poučevani zunaj tradicionalnih učilnic. Zanje pouk na prostem ni predstavljal formalnega izobraževanja, temveč so ga pogosto dojemali kot dodaten čas za igro ali prosti čas. Ta percepcija je vodila do povečanega števila motenj, saj učenci niso bili navajeni na potrebo po koncentraciji in fokusu v bolj sproščenem in neformalnem okolju. Naloga vzpostavitve pouka na prostem kot resnega in učinkovitega učnega okvira je bila zaradi teh začetnih ovir še toliko težja, saj je bilo treba najprej spremeniti percepcijo učencev o tem, kaj učenje na prostem dejansko pomeni in kako se od njih pričakuje, da se v takem okolju vedejo in sodelujejo.

V zadnjem letu je bilo opaziti opazno spremembo v odnosu učencev do uvajanja pouka na prostem. Postopoma so začeli bolje razumevati in sprejemati ta novi pristop k poučevanju, kar je pripeljalo do bolj pozitivnega odnosa, ki bi se lahko povzel z mislijo "Zdaj nam gre že bolje!". Ta preobrazba v percepciji je vidna tako med učenci kot med učitelji, kar kaže na rast motivacije in odprtosti za učenje v novih, nenavadnih okoljih.

Za prihodnost je cilj, da pouk na prostem ne bo več obravnavan kot eksperimentalna novost, ampak bo postal redni del izobraževalnega procesa. To zahteva premagovanje birokratskih in strukturnih ovir, ki trenutno omejujejo njegovo širšo uporabo, in spremembe v učnih načrtih, ki bodo bolje odražale vrednost raznolikih učnih okolij za razvoj učencev. Želja je, da učni načrti prepoznajo pomen učenja v različnih okoljih kot ključ do celostnega razvoja.

Ta premik od prvotne nevednosti in nezaupanja do integracije pouka na prostem kot standardnega dela izobraževalnega sistema odraža pomembno evolucijo v percepciji učencev in njihovem pristopu k šolskim aktivnostim. Opazovanje spremembe v odnosu učencev in prilagajanje šolskih pravil nakazujejo prizadevanja za ustvarjanje bolj prilagodljivega in odzivnega učnega okolja, ki spodbuja učenje skozi praktične izkušnje.



STARŠI

Uvajanje pouka na prostem v šole zahteva aktivno sodelovanje in podporo staršev. Vodstvo šole in učitelji morajo to s starši skomunicirati, predstaviti koristi pouka na prostem in obravnavati praktične vidike, kot so primerna obleka in obutev ter pouk v različnih vremenskih razmerah.

Komunikacija koristi in praktičnih potreb: začnite z jasno predstavitvijo koristi pouka na prostem, kot so izboljšano fizično zdravje in večja motivacija za učenje. Starše seznanite s potrebščinami, kot so primerna obleka in obutev, ki omogočajo varno udeležbo otrok pri pouku v vseh vremenskih razmerah. Poudarite, da je stik z naravo in sprijemanje z vremenskimi izzivi koristen za razvoj otrok.

Vključevanje in podpora staršev: ponudite možnosti za aktivno vključitev staršev in bodite odprti za njihova vprašanja ter pomisleke. Transparentnost in redno poročanje o napredku otrok utrjujeta zaupanje staršev v program in spodbujata njihovo podporo.

Poudarite pomen sodelovanja s starši in jih motivirajte, da postanejo zagovorniki pouka na prostem!







REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KOHEZIJO
IN REGIONALNI RAZVOJ


Norway
grants



KAKO NAČRTOVATI UČENJE NA PROSTEM?



V RAZREDU Z UČENCI:

- predstavitev namenov učenja,
- skupno oblikovanje načrta dela,
- priprava učnih materialov in pripomočkov,
- oblikovanje (ponovitev) kriterijev uspešnosti,
- osvetlitev pravil (odhod na prosto, delo na prostem, prihod v učilnico).

DELO NA PROSTEM:

- določitev prostora, kjer se srečujemo in odlagamo svoje dokaze (gradiva),
- sprotno spremljanje odziva učencev in doseganje kriterijev uspešnosti,
- predstavitev dokazov učenja, samovrednotenje in vrstniško vrednotenje,
- refleksija dela na prostem in povratek v učilnico.

10 nasvetov iz Norveške:

1. **Obiščite območje poučevanja vnaprej, da se kot učitelj z njim temeljito seznanite. To vam bo pomagalo pri pridobivanju idej za maksimalen izkoristek prostora in omogočilo lažjo improvizacijo ter prilagajanje načrtov po potrebi.**
2. **Uredite zbirno mesto, kjer se bodo učenci zbirali pred začetkom, med odmori in po koncu pouka.**
3. **Organizirajte krajša, a pogostejša srečanja, saj to (v primerjavi z dolgotrajnim preživljanjem časa zunaj) izboljša učne izide in omogoča praktično delo z materiali na prostem.**
4. **Pri daljšem bivanju na prostem preučite možnosti za ohranjanje primerne higiene.**
5. **Za karseda visoko možnost uspeha začnite z enostavnimi delovnimi nalogami, ki ne zahtevajo obsežne opreme.**
6. **Ker je dolgotrajno predavanje na prostem zahtevno, v zaprtih prostorih pred odhodom podajte vse potrebne informacije, oblikujte skupine in preglejte delovne naloge.**
7. **Opremo razdelite pred odhodom, da spodbujate sodelovanje učencev in učite odgovornost do lastne opreme.**
8. **Učenci naj imajo vedno pri sebi zvezek in pisalo, kar jim omogoča beleženje vtisov in doživetij.**
9. **Za pisanje na prostem uporabljajte grafitne svinčnike, saj so edino orodje, ki je zanesljivo v vseh vremenskih pogojih.**
10. **Aktivnim učencem zagotovite zadostno število nalog, kar prispeva k njihovemu občutku uspešnosti in ustvarja pozitivno učno okolje za vse.**

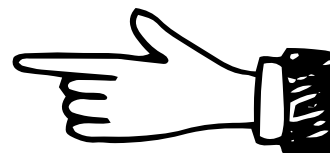


*En GRATIS nasvet:
Samo
pojdite ven!*



#school21

Priporočila za uvajanje



IDENTIFIKACIJA

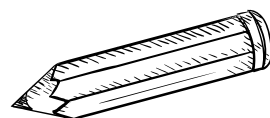
Prepoznajte učne priložnosti v naravnem okolju, ki jih je mogoče izkoristiti za učenje na prostem. Raziskovanje lokalne flore in favne, geološke značilnosti ali zgodovinskih krajev so samo nekateri primeri.

1

2

VARNOST & VODENJE

Poskrbite za varnost učencev med aktivnostmi na prostem in zagotovite dobro vodenje. To vključuje seznanjanje učencev z varnostnimi pravili, pripravo potrebne opreme in nadzor med izvajanjem dejavnosti.



POVEZOVANJE

Prepoznajte povezave med učnimi cilji, učnim načrtom ter dejavnostmi na prostem. Kjer je le mogoče spodbujajte medpredmetno povezovanje.

3

4

SODELOVALNO UČENJE

Spodbujajte sodelovalno učenje med učenci med izvajanjem pouka. Omogočite jim, da delijo ideje, razpravljajo, se medsebojno podpirajo in soustvarjajo rešitve.



PODPORA UČITELJEM

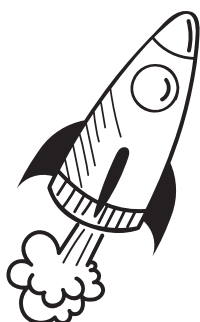
Opolnomočenje in podpora učiteljem pri uvajanju pouka na prostem. Vzpodbuda za vztrajanje! Pomoč in podpora učiteljem pri komuniciranju dejavnosti staršem.

5

6

EVALVACIJA

Zagotovite čas za evalvacijo pouka po njegovem zaključku. Učence spodbujajte, da reflektirajo o svojih dosežkih, izzivih in pridobljenih veščinah ter prepoznajo svoj napredek in izboljšave za prihodnje ure.



V okviru projekta SCHOOL21 smo z namenom olajšanja izvajanja pouka na prostem razvili poseben didaktični pripomoček: kovček za učitelje. Ta kovček deluje kot »začetni paket« za tiste učitelje, ki bi radi svoje učne ure preselili iz učilnice v naravo. Opremljen je s širokim naborom orodij in materialov, ki so ključni za aktivno in interaktivno učenje v stiku z naravo, ter je bil ustvarjen z mislijo na praktičnost uporabe v različnih učnih kontekstih. V kaseti za orodje smo združili vse bistvene pripomočke, ki so potrebni za izvedbo raznolikih in interaktivnih dejavnosti na prostem.

NAŠ IZBOR VKLJUČUJE:

- Podložno mapo, ki služi kot trdna podlaga za pisanje ali risanje v naravi,
- Barvne krede, s katerimi lahko ustvarjamo umetnine na asfaltu ali skalah,
- Zaščitni krep trak za označevanje ali pričvrstitev materialov,
- Močnejše škarje in vrtno škarje za različne vrste rezanja,
- Šiviljski meter in 20-metrski merilni trak za matematične naloge ali merjenje razdalj,
- 100-metrsko vrvico, ki pride prav pri različnih gibalnih aktivnostih ali orientaciji,
- Povečevalno steklo za raziskovanje majhnih živih bitij ali rastlin,
- Infrardeči in digitalni termometer za spremljanje vremenskih razmer ali znanstvene eksperimente,
- Kompas za poučevanje orientacije in geografije,
- Dixit kartice, ki jih lahko uporabimo za spodbujanje domišljije in ustvarjalnega pripovedovanja,
- Mehka žoga za igre in telesno vzgojo,
- Kovinski vrtnarski set za praktične dejavnosti v šolskem vrtu,
- Set posodic za zbiranje vzorcev ali izvedbo eksperimentov,
- Markirne stožce za organiziranje prostora in športnih aktivnosti,
- Kartice 'Naše osončje' za poučevanje astronomije,
- Post It listke različnih velikosti za beleženje opazk ali organizacijo skupinskih nalog,
- PH lističe za preizkuse tal ali vode in
- Šotorsko krilo velikosti 500x600 cm za zaščito pred soncem ali dežjem.

S tem kovčkom za učitelje želimo zagotoviti, da bo prehod na poučevanje na prostem čim lažji, pouk pa čim bolj zanimiv in dinamičen. Prizadevamo si, da bi zunanje učilnice postale živahno in privlačno okolje, kjer bo učenje naravno prepleteno z igro in raziskovanjem.

Slika 4: Didaktični pripomoček za izvajanje pouka na prostem razvit v okviru projekta SCHOOL21





"Pouk v naravi je zame zelo prijeten izziv, saj moram pri načrtovanju učne ure stopiti iz vseh okvirjev in pustiti prosto pot domišljiji. Predvsem pa je lepo videti, da se tudi dijaki radi učijo v naravi in so pri delu motivirani. Menim, da je pouk na prostem zelo efektiven, saj dijaki na zabaven način spoznajo oz. utrdijo učno snov. Zelo pomembno je tudi to, da se na takih učnih urah tudi veliko gibljejo in ne uporabljajo mobilnih telefonov. Mi, kot učitelji, pa imamo možnost v naše ure vključiti različne metode in oblike dela, kar nam pomaga v profesionalni rasti."

Zymryte Ademaj,
Gimnazija Franceta Prešerna, Kranj



"S prehodom iz zaprtega prostora v naravo ustvarjamo sproščeno in spodbudno učno okolje, ki je izredno pomemben dejavnik, če želimo pri učencih vzpodbuditi kreativnost, motivacijo, željo po opazovanju in uspešnejšem reševanju problemov. Vsaka metoda, ki odstopa od načel klasičnega poučevanja, lahko predstavlja za učitelja izziv, prostor je manj strukturiran in bolj razpršen, a ravno zato je učna izkušnja toliko bogatejša. Pouk zunaj zidov učilnice še zdaleč ni namenjen samo naravoslovnim predmetom, prednosti naravnega okolja uspešno vključujem v poučevanje slovenščine. Učenci so za delo bolj zavzeti in ob koncu ure manj utrujeni, preko skupinskega dela, ki je reden spremljevalec pouka na prostem, pa krepimo tudi sodelovanje, zmožnost reševanja konfliktov, uspešno komunikacijo in ustvarjanje inovativnih rešitev, torej kompetence, ki jim bodo pomagale premagovati izzive in dosegati zadane cilje."

Tina Habjan Lavtar,
OŠ Franceta Prešerna Kranj







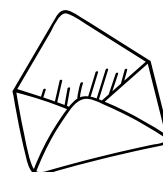
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KOHEZIJO
IN REGIONALNI RAZVOJ



Norway
grants







**PRIMERI UR
ZA RAZREDNI POUK
OSNOVNE ŠOLE**



#school21

IME: _____

KOLIKO VIDIŠ ...?
NATO ŠE ZRAČUNAJ!

		KOLIKO JIH VIDIŠ?	PRIŠTEJ 20	PRIŠTEJ 40
DREVES				
ROŽICE				
PTICE				
ČEBELE				

DODATNI IZZIV - IZRAČUNAJ!

$20 + 40 =$

$90 - 40 =$

$30 + 10 =$

$100 - 60 =$

$70 + 30 =$

$50 - 30 =$



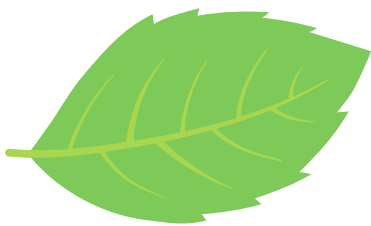
REŠI RAČUN IN POIŠČI STVARI V NARAVI.
POLOŽI JIH V KVADRATKE.



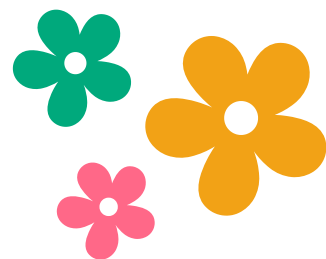
$$6 - 2$$



$$1 + 3$$



$$4 + 4$$



$$10 - 8$$

POIŠČI, IZMERI in IZRAČUNAJ!

POIŠČI PALICO



Dolžina: _____

Širina: _____

1/3 dolžine: _____

1/2 širine: _____

1/4 dolžine: _____

1/6 širine: _____

POIŠČI LIST



Dolžina: _____

Širina: _____

1/3 dolžine: _____

1/2 širine: _____

1/4 dolžine: _____

1/6 širine: _____

POIŠČI KAMEN



Dolžina: _____

Širina: _____

1/3 dolžine: _____

1/2 širine: _____

1/4 dolžine: _____

1/6 širine: _____

#school21

IME: _____

NARIŠI ALI NAPIŠI STVARI,
KI SE ZAČNEJO NA ČRKO
ABECEDE IN JIH VIDIŠ,
SLIŠIŠ, VOHAŠ



A	B	C	Č	D
E	F	G	H	I
J	K	L	M	N
O	P	R	S	Š
T	U	V	Z	Ž

#school21

IME: _____

Ulezi se na tla in opazuj oblake. Na kaj te spominjajo? Zajca, psa, ladjo? Nariši oblak, napiši pridevnik in ga uporabi v stavku!

RISBA	PRIDEVNIK	Uporabi v stavku

#school21

BLATNE POŠASTI!

IME _____

Poišči ali naredi nekaj blata in iz njega POŠAST!
Nariši pošast, ki si jo ustvaril!

Napiši nekaj pridevnikov za svojo pošast:

#school21

BLATNE POŠASTI!

Napiši kratko zgodbo o svoji blatni pošasti:

#school21

IME _____

Poišči različne predmete v naravi! V prvi krog nariši objekt kot ga vidiš s prostimi očmi, v drugi krog pa nariši objekt, kot ga vidiš skozi povečevalno steklo!

PREDMET

Prosto oko

Povečevalno steklo

PREDMET

Prosto oko

Povečevalno steklo

Predmet

Prosto oko

Povečevalno steklo

Mikroskop

Predmet

Prosto oko

Povečevalno steklo

Mikroskop

Predmet

Prosto oko

Povečevalno steklo

Mikroskop

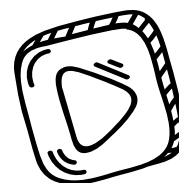


REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KOHEZIJO
IN REGIONALNI RAZVOJ


Norway
grants



PRIMERI IZVEDENIH UČNIH UR SREDNJE ŠOLE



IME: _____

IME: _____

NAVODILA: Izdelava padala

Izdelajte padalo po lastni zamisli - cilj je, da vaše padalo ostane čim dlje v zraku. Ko bo padalo izdelano, ga boste imeli priložnost testirati z dvakratnim spustom. Ne pozabite, da bo učitelj pred vsakim spustom na dno padala pritrdil utež. Zmaga tisto padalo, ki bo ostalo najdlje v zraku!

1. DAN: Načrtovanje

Skica padala:

Materiali:

Jaz sem zadolžen za: _____

Moj partner je zadolžen za: _____

2. DAN: Testni dan

Poskus	Razdalja (m)	Čas (s)	Hitrost (m/s)	Pospešek (m/s ²)
Poskus 1				
Poskus 2				

Prostor za tvoje preračune:

Vprašanja::

Kakšna je formula za hitrost? _____

Kakšna je formula za pospešek? _____

Galileo je odkril, da vsa telesa padajo z enako hitrostjo ne glede na njihovo maso. Zakaj je tvoje padalo padalo padalo z različno hitrostjo v primerjavi s tvojimi vrstniki?

Če bi padala vseh učencev razreda spustili na Luno, ali bi še vedno lahko izmerili, čigavo padalo je padlo najpočasneje? Razložite.

#school21

Učna priprava - Geometrijske oblike v naravi

Cilji

- razviti sposobnost opazovanja in prepoznavanja geometrijskih oblik v naravi
- uporabiti matematične formule za izračun površin, obsegov in volumnov
- spodbujati praktično uporabo geometrijskih znanj v realnem svetu.

Potrebščine

Merilni trakovi ali ravnila, kalkulatorji, zvezki in pisala, fotoaparati ali pametni telefoni (za dokumentiranje), list z osnovnimi formulami za izračun površin, obsegov in volumnov.

Uvod - 10 min

- Kratka razprava o pomenu geometrije v naravi in vsakdanjem življenju.
- Predstavitve ciljev in poteka aktivnosti.

Glavna dejavnost - 40 min

1. Razdelitev v skupine: Dijaki se razdelijo v manjše skupine po 3-4 osebe.
2. Raziskovanje okolice: Vsaka skupina dobi nalogo, da v naravnem okolju šole (park, šolski vrt, dvorišče) najde različne geometrijske oblike (kroge, kvadrate, pravokotnike, trikotnike, valje, kocke itd.).
3. Merjenje in izračuni: Ko skupina najde objekt, izmeri potrebne dimenzije (dolžino, širino, višino, premer itd.) in uporabi primerne formule za izračun površine, obsega ali volumna objekta. Vsaka skupina naj vsaj za en objekt izračuna površino, obseg in volumen, če je to mogoče.
4. Dokumentiranje: Dijaki fotografirajo najdene objekte in zabeležijo svoje meritve ter izračune v zvezke.

Zaključek - 10 min

1. Vsaka skupina predstavi eno zanimivo najdbo in deli svoje izračune z ostalimi.
2. Razprava o težavah in zanimivostih, na katere so naleteli med dejavnostjo.
3. Povzetek učitelja o pomenu geometrije v naravi in povezavi s teoretičnim znanjem.

Ocenjevanje

- Sodelovanje in angažiranost med aktivnostjo.
- Pravilnost izračunov in uporaba geometrijskih pojmov.
- Kreativnost in izvirnost pri iskanju in dokumentiranju geometrijskih oblik.

Nasveti za učitelja

- Spodbujajte dijake, da razmišljajo izven okvirjev in iščejo nenavadne ali presenetljive primere geometrije v naravi.
- Bodite pripravljeni pomagati z nasveti pri merjenjih in izračunih, še posebej pri bolj kompleksnih oblikah.
- Poudarite pomen natančnosti pri merjenju in izračunih, saj lahko majhne napake privedejo do velikih odstopanj v končnih rezultatih.

#school21

Učna priprava - Statistika v naravi

Cilji

- Učenje osnovnih statističnih konceptov (povprečje, mediana, razpon) skozi praktične aktivnosti.
- Razumevanje osnovnih principov verjetnosti skozi eksperimentiranje.
- Razvijanje spretnosti zbiranja in analiziranja podatkov.

Potrebščine

Merilni trak ali štoparica (za merjenje razdalj ali časa), žoge ali druge predmete za metanje, zvezki in pisala za zapisovanje meritev, kalkulatorji

Uvod - 10 min

- Uvodna razprava o pomenu statistike in verjetnosti v vsakdanjem življenju in znanosti.
- Razlaga ciljev današnje aktivnosti in razdelitev v skupine.

Glavna dejavnost - 40 min

Razdelite aktivnost na dva dela:

1. Del: Statistična analiza (20 minut)

1. Merjenje hitrosti: Dijaki v skupinah izvedejo tekaške preizkuse na določeni razdalji. Uporabijo štoparico za merjenje časa vsakega tekača.
2. Merjenje metov: Skupine izvedejo serijo metov z žogo, merijo razdaljo vsakega meta.
3. Zbiranje in analiza podatkov: Vsaka skupina izračuna povprečje, mediano in razpon svojih meritev (čas teka in razdalja metov).

2. Del: Raziskovanje verjetnosti (20 minut)

1. Verjetnostni eksperimenti: Izvedite preproste eksperimente, ki vključujejo verjetnost, npr. metanje kovanca, igranje s kockami, ali izbiranje barvnih predmetov iz vreče brez gledanja.
2. Zbiranje podatkov in analiza: Dijaki izvedejo eksperiment večkrat in zabeležijo rezultate. Nato izračunajo verjetnost posameznih dogodkov, ki so se zgodili.

Zaključek - 10 min

Skupine predstavijo svoje ugotovitve in izračune razreda.

Razprava o opaženih trendih, presenečenjih in morebitnih razlogih za odstopanja v podatkih. Povzetek učitelja o pomenu statistike in verjetnosti, ter kako te koncepte vidimo v realnem svetu.

Ocenjevanje

- Aktivno sodelovanje in angažiranost v aktivnostih.
- Pravilnost in natančnost izračunov.
- Sposobnost interpretacije in predstavitve zbranih podatkov.

Nasveti za učitelja

- Bodite pripravljeni na pomoč pri tehničnih aspektih merjenja in izračunov.
- Spodbujajte dijake, da razmišljajo o vplivu različnih spremenljivk na njihove rezultate.
- Poudarite, kako statistika in verjetnost pomagata pri odločanju na podlagi podatkov, ne le v matematiki, ampak tudi v vsakdanjem življenju in različnih poklicnih poljih.

#school21

Učna priprava - Biotska raznovrstnost

Cilji

- Razumevanje in vrednotenje biotske raznovrstnosti v določenem ekosistemu.
- Razvijanje veščin terenskega dela in znanstvene dokumentacije.
- Spoznavanje metod za ohranjanje biotske raznovrstnosti.

Potrebščine

Kvadratni okviri (m x m) za določanje vzorčnih območij, lopatice za vzorčenje tal, povečevalna stekla, zvezki in pisala, telefoni za fotografiranje najdb, rokavice za zaščito rok med delom v terenu.

Uvod - 10 min

Kratek uvod v pomen biotske raznovrstnosti in osnovne koncepte, kot so ekosistem, habitat, vrsta. Poudarite pomen ohranjanja biotske raznovrstnosti za zdrave ekosisteme.

Glavna dejavnost - 40 min

- Priprava na terensko delo: Razdelite dijake v skupine. Vsaki skupini dodelite kvadratni okvir in ostale potrebščine. Razložite, kako postaviti okvir na tla in kako izbrati reprezentativno vzorčno območje.
- Vzorčenje in opazovanje: Skupine postavijo kvadratne okvire na različna mesta znotraj izbranega območja (npr. travnik, gozdni rob, mokrišče). V okviru svojega vzorčnega območja dijaki dokumentirajo vse rastlinske vrste in opazijo prisotne žuželke. Uporabijo lahko povečevalna stekla in določevalne ključe za boljšo identifikacijo.
- Zapisovanje in fotografiranje: Dijaki zapisujejo svoja opažanja v zvezke, vključno z opisi vrst in njihovih lastnosti. Prav tako fotografirajo rastline in žuželke za nadaljnjo identifikacijo in dokumentacijo.
- Analiza in diskusija: Po končanem terenskem delu se skupine vrnejo in delijo svoje ugotovitve z razredom. Razpravljajo o različnosti vrst v različnih vzorčnih območjih in možnih razlogih za opažene razlike.

Zaključek - 10 min

- Razprava o metodah za ohranjanje biotske raznovrstnosti in o tem, kako lahko dijaki prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti v svojem okolju.
- Poudarek na povezavah med opaženimi vrstami in širšimi ekološkimi procesi.

Ocenjevanje

- Aktivno sodelovanje v skupinskih aktivnostih.
- Kvaliteta in natančnost zbranih podatkov in opažanj.
- Prispevek k razredni diskusiji in sposobnost povezovanja opažanj z ekološkimi koncepti.

Nasveti za učitelja

- Predhodno obiščite lokacijo, da ocenite primernost za študijo in identificirate morebitne varnostne pomisleke.
- Spodbujajte dijake, da med opazovanjem uporabljajo kritično mišljenje in zastavljajo vprašanja o tem, kako različni elementi ekosistema medsebojno vplivajo.
- Bodite pozorni na varnost dijakov med terenskim delom.

#school21

Učna priprava - Grammar hunting

Cilji

- Utrjevanje slovničnih znanj skozi praktične aktivnosti.
- Spodbujanje sodelovanja, kritičnega mišljenja in uporabe jezika v kontekstualnih situacijah.
- Razvijanje spretnosti reševanja problemov in timsko delo.

Potrebščine

Seznam nalog po postajah, zemljevid z označenimi postajami, pisala, kuverte z vprašanji na vsaki postaji, "delčki zaklada" za ekipe pri vsaki uspešno rešeni nalogi, nagrada za zmagovalno ekipo.

Uvod - 5 min

Predstavite cilje in potek igre Grammar Hunting. Razdelite dijake v majhne skupine (3-5 članov). Vsaki skupini razdelite zemljevid in prvi namig ali lokacijo, kjer najdejo prvo nalogo.

Glavna dejavnost - 50 min

1. Začetek igre: Skupine začnejo na različnih točkah, odvisno od števila postaj, da se izognejo gneči. Pri prvi postaji najdejo kuverto z namigom ali vprašanjem.
2. Reševanje nalog: Vsaka naloga vključuje slovnična vprašanja ali aktivnosti, ki morajo biti pravilno rešene, da lahko skupina nadaljuje na naslednjo lokacijo. Primeri nalog:
 - Popraviti morajo slovnične napake v stavku.
 - Ustvariti morajo stavke, ki vključujejo določeno slovnično strukturo.
 - Identificirati morajo čase glagolov v danem odlomku.
 - Prepoznati morajo dele govora v zapletenem stavku.
3. Iskanje namigov: Po uspešno rešeni nalogi skupina prejme naslednji namig za lokacijo in "delček zaklada" ali točke.
4. Zaključek igre: Igra se konča, ko vse skupine dosežejo zadnjo postajo. Zadnja naloga vodi do "zaklada", kjer je končna nagrada.

Zaključek - 5 min

- Skupine zberejo svoje "delčke zaklada" ali točke za določitev zmagovalca.
- Razprava o slovničnih težavah, s katerimi so se srečali, in povzetek ključnih učnih točk.

Ocenjevanje

- Ocenjuje se sodelovanje, ekipno delo in pravilnost rešenih slovničnih nalog.
- Poudarek na aktivnem sodelovanju in uporabi znanja v praksi, ne le na pravilnih odgovorih.

Nasveti za učitelja

- Prepričajte se, da so naloge primerno težke in pokrivajo različna področja slovnice.
- Sledite napredku skupin, če je mogoče, za zagotavljanje pomoči pri težjih nalogah.

#school21

Grammar hunting - primeri nalog

Primeri nalog

1. Naloga: Popravljanje napak

Navodila za dijake: "Na tej postaji najdete stavek z gramatičnimi napakami. Vaša naloga je, da jih prepoznate in popravite. Stavek glasi: 'He go to school every days.'"

Rešitev: "He goes to school every day."

2. Naloga: Ustvarjanje stavkov

Navodila za dijake: "Uporabite podan glagol v pravilni obliki za tvorjenje stavka v pretekliku. Glagol: to run."

Rešitev: Dijaki ustvarijo katerikoli stavek, ki pravilno uporablja glagol v pretekliku, npr. "I ran to the store yesterday."

3. Naloga: Prepoznavanje časov glagolov

Navodila za dijake: "Preberite naslednji odlomek in prepoznajte glagolski čas uporabljenega glagola: 'She will be visiting her grandparents next weekend.'"

Rešitev: Futur II (Prihodnji čas)

4. Naloga: Določanje delov govora

Navodila za dijake: "V naslednjem stavku določite dele govora za podčrtane besede: 'The quick brown fox jumps over the lazy dog.' (quick, jumps, over)"

Rešitve: "quick" - pridevnik, "jumps" - glagol, "over" - predlog

5. Naloga: Uporaba pogojnikov

Navodila za dijake: "Izrazite naslednjo situacijo z uporabo tretjega pogojnika: 'I didn't study, so I failed the test.'"

Rešitev: "If I had studied, I wouldn't have failed the test."

6. Naloga: Pravilna uporaba predlogov

Navodila za dijake: "Izberite pravilni predlog v naslednjem stavku: 'She is afraid _____ spiders.'"

Možnosti: of, on, in."

Rešitev: "of" - 'She is afraid of spiders.'

7. Naloga: Sinonimi in antonimi

Navodila za dijake: "Najdite sinonim za besedo 'happy' in antonim za besedo 'difficult'."

Rešitve: Sinonim za 'happy' bi lahko bil 'joyful', antonim za 'difficult' pa 'easy'.

8. Naloga: Preoblikovanje stavkov

Navodila za dijake: "Preoblikujte stavek iz aktivne v pasivno obliko: 'The committee will announce the results on Friday.'"

Rešitev: "The results will be announced by the committee on Friday."

#school21

Grammar hunting - primeri nalog

Primeri nalog

9. Naloga: Uporaba konjunktiva

Navodila za dijake: "Izrazite željo ali predlog z uporabo konjunktiva: 'It is necessary that he _____ present at the meeting.' (to be)"

Rešitev: "It is necessary that he be present at the meeting."

10. Naloga: Neposredni in posredni govor

Navodila za dijake: "Pretvorite neposredni govor v posredni govor: "'I will visit Paris next year," she said."

Rešitev: "She said that she would visit Paris the following year."

11. Naloga: Izražanje pogojnih stavkov

Navodila za dijake: "Sestavite stavek z mešanim pogojnikom, ki izraža obžalovanje o preteklosti in njeno posledico v sedanjosti: 'If I had worked harder (in the past), I _____ (not/struggle) now.'"

Rešitev: "If I had worked harder, I wouldn't be struggling now."

12. Naloga: Odvisni govor

Navodila za dijake: "Sestavite kompleksen stavek z uporabo odvisnega govora: 'Despite _____ (he/have) all the evidence, he could not prove his innocence.'"

Rešitev: "Despite his having all the evidence, he could not prove his innocence."

13. Naloga: Dopolnitev s pravilno obliko besede

Navodila za dijake: "Dopolnite prazna mesta s pravilno obliko podane besede: 'The teacher insisted that every student _____ (write) an essay by the end of the week.'"

Rešitev: "The teacher insisted that every student write an essay by the end of the week."

14. Naloga: Identifikacija in uporaba modifikatorjev

Navodila za dijake: "Identificirajte in pravilno umestite modifikator v stavek, da bo pomen jasn: 'Running quickly improves your health.' (modifikator: when done regularly)"

Rešitev: "Running quickly, when done regularly, improves your health."

15. Naloga: Izražanje namena s subjunktivom

Navodila za dijake: "Uporabite pravilno obliko glagola za izražanje namena v naslednjem stavku: 'The mayor demanded that the park _____ (clean) immediately to ensure public safety.'"

Rešitev: "The mayor demanded that the park be cleaned immediately to ensure public safety."

#sohool21

Učna priprava - Slovnična dirka

Cilji

- Utrjevanje znanja slovenske slovnice skozi igro in tekmovanje.
- Spodbujanje sodelovanja in timsko delo med učenci.
- Razvijanje hitrega razmišljanja in uporabe slovničnega znanja v praksi.

Potrebščine

Kartončki ali listi s slovničnimi vprašanji in nalogami, štoparica, piščal ali zvonček za označevanje začetka in konca vsakega kroga.

Uvod - 5 min

Predstavite cilje in potek igre Slovnična dirka. Razdelite dijake v majhne skupine (3-5 članov). Vsaka ekipa začne pri različni postaji, da se izognete gneči.

Glavna dejavnost - 40 min

1. Začetek dirke:

Ob zvoku piščali ekipe začnejo z reševanjem nalog na svoji prvi postaji. Ko ekipa pravilno reši nalogo, lahko teče do naslednje postaje.

2. Premikanje med postajami:

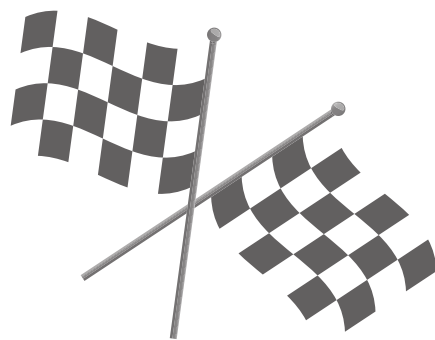
Ko ekipa dokonča nalogo na eni postaji, prejme znamenje (npr. žig ali nalepko) kot dokazilo, da so nalogo uspešno rešili, in tečejo do naslednje postaje.

3. Zaključek dirke:

Dirka se zaključi, ko vse ekipe dokončajo naloge na vseh postajah. Čas vsake ekipe se ustavi, ko zaključijo pri zadnji postaji.

Zaključek - 5 min

Vrednotenje in nagrade: Zmagovalna ekipa je tista, ki najhitreje pravilno reši vse naloge. Podelite nagrade zmagovalcem in pohvalite vse učence za sodelovanje. Refleksija: Skupaj z učenci pregledajte rešitve nalog in razpravljajte o morebitnih slovničnih dilemah, ki so se pojavile med dirko.



Nasveti za učitelja

- Prilagodite težavnost nalog glede na raven znanja učencev.
- Zagotovite, da so navodila jasna in razumljiva za vse učence.
- Bodite pripravljeni ponuditi dodatno pomoč ali namige ekipam.

#school21

Slovmična dirka - primeri nalog

Primeri nalog na postaji

Postaja 1: Določite vrsto povedi (enostavčna, priredje, podredje)

- Plastične vrečke so zaradi negativnih učinkov na okolje nekdanj želeli delno nadomestiti s papirnatimi.
- Ti razpadni produkti so seveda v naravi neškodljivi, biomasa je odmrl organski material, primeren za rast rastlin, ogljikov dioksid pa rastline uporabijo v procesu fotosinteze.
- Običajno se pojavi t. i. oksidacijska razgradnja, v kateri se atmosferski kisik vrine v kemijsko strukturo plastike.

Postaja 2: Glagolski časi

- Vprašanje: "Preoblikujte stavek 'Jaz berem knjigo vsak dan.' v preteklik in prihodnjik."
- Rešitev: Preteklik: "Jaz sem bral(a) knjigo vsak dan." Prihodnjik: "Jaz bom bral(a) knjigo vsak dan."

Postaja 3: Raba vejice

- Naloga: "V naslednji stavek pravilno postavite vejice: 'Ko sem prišel domov so vsi že spali zato sem tiho odšel v posteljo.'"
- Rešitev: "Ko sem prišel domov, so vsi že spali, zato sem tiho odšel v posteljo."

Postaja 4: Pravopis

- Vprašanje: "Napišite pravilno obliko besede: 'knjižnica/knjižnjica' in utemeljite izbiro."
- Rešitev: "knjižnica" - Beseda "knjižnica" izhaja iz besede "knjiga", zato uporabimo obliko "knjiž-", ne "knjižnj-".

Postaja 5: Določite vrsto odvisnika, nato ga pretvorite v navadni stavčni člen

- Marjan je ostal resen, čeprav so se vsi smejali.
- Kdor uporablja razum, se ne zapleta v labirint čustev.
- Kdor seje, ta žanje.

Postaja 6: Modalni glagoli

- Vprašanje: "V naslednji stavek vstavite primeren modalni glagol: 'Ti _____ (morati, smeti, hoteti) priti na sestanek ob petih.'"
- Rešitev: "Ti moraš priti na sestanek ob petih."

Postaja 7: Zaimki

- Naloga: "Zamenjajte vse osebne zaimke v stavku 'Ona mi je povedala skrivnost.' z ustreznimi povratnimi zaimki."
- Rešitev: "Ona si je povedala skrivnost."





REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KOHEZIJO
IN REGIONALNI RAZVOJ


Norway
grants



OVIRE PRI IZVAJANJU POUKA NA PROSTEM

Izvajanje pouka na prostem prinaša številne pedagoške koristi, vendar se pri njegovi integraciji v šolski sistem pogosto srečujemo z različnimi ovirami in izzivi. Ta poglavje obravnava najpogostejše med njimi in ponuja strategije za njihovo premagovanje.



GLAVNE OVIRE ZA IZVAJANJE POUKA NA PROSTEM JE MOGOČE STRNITI V NASLEDNJE TOČKE:

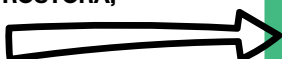
1. **Organizacijski problemi** - organizacija pouka na prostem zahteva preišljeno logistiko, vključno s pridobivanjem ustrezne opreme in zagotavljanjem varnosti učencev.

MARIKATEREMU UČITELJU JE ODVEČ DODATNI NAPOR, POTREBEN ZA IZVEDBO DELA NA PROSTEM.



Podpora učiteljem pri razvoju kompetenc poučevanja na prostem, organizacija delavnic in usposabljanj za učitelje in strokovno osebje, lahko tudi po zgledu usposabljanja SCHOOL21.

ČE SE ŽELIMO ODDALJITI OD ŠOLSKEGA PROSTORA, POTREBUJEMO SPREMSTVO.



Za izvedbo pouka na prostem ne potrebujemo veliko. Precej aktivnosti se da izvesti na šolskem posestvu. Organizirajte prostovoljce, kot so starši ali upokojeni učitelji, ki bi lahko nudili spremstvo in s tem razbremenili učitelje.

POUK ZUNAJ UČILNICE JE BOLJ ČASOVNO POTRATEN KOT KLASIČEN POUK.



Načrtujte aktivnosti, ki so logistično preproste in tematsko povezane z učnim načrtom. Uporabite učne momente, ki so v neposredni bližini šole.

OMEJENI SMO NA VREMENSKE RAZMERE, ČEPRAV LAHKO S PRIMERNO OPREMO VEN GREMO KADARKOLI.



Vključite vremensko odporne materiale in opremo v vaš načrt. Razvijte „deževni plan“ z alternativnimi dejavnostmi, ki se lahko izvajajo v slabem vremenu.

POTREBNA DODATNA OPREMA ZA IZVEDBO POUKA NA PROSTEM.



V projektu SCHOOL21 smo ravno za te namene razvili didaktični pripomoček, ki predstavlja nizkocenovno rešitev.

SKRB ZA VARNOST UČENCEV MED DEJAVNOSTMI NA PROSTEM JE KLJUČNEGA POMENA, ŠE POSEBEJ PRI DELU V NARAVNEM OKOLJU, KJER SO MORDA PRISOTNI DODATNI TVEGANI DEJAVNIKI.



Izobraževanja o varnosti za učitelje in učence, razvoj varnostnih načrtov za različna okolja in pogoje, ter jasna pravila in protokoli za učence, ki so enostavna za razumevanje in sledenje.

PREDVSEM ŠOLE V URBANIH SREDIŠČIH NIMAJO PRIMERNEGA PROSTORA ZA IZVAJANJA POUKA NA PROSTEM NA ŠOLSLEM ZEMLJIŠČU.



Šole za poučevanje na prostem lahko izkoristijo javne prostore, kot so mestni parki, vrtovi ali igrišča. Povežite se s skupnostjo in lokalnimi oblastmi in sklenite sporazum o uporabi teh prostorov med šolskim časom. Prav tako lahko šole izvajajo „zelene iniciative“, kot je zasaditev šolskih vrtov ali ustvarjanje zelenih koticov na šolskem dvorišču, ki služijo kot poučni prostori na prostem.

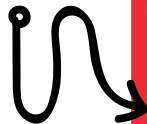
2. Vsebinski problemi

NEKATERI UČITELJI MENIJO, DA NE VEDO DOVOLJ O NARAVI, DA BI Z UČENCI LAHKO DELALI NA PROSTEM.



Organizacija delavnic in usposabljanj za učitelje, ki bi vključevala praktične izkušnje poučevanja v naravi. Zagotavljanje dostopa do spletnih virov in gradiv, ki učiteljem omogočajo samostojno učenje.

POMANJKANJE RAZUMEVANJA IN PODPORE S STRANI ŠOLSKEGA OSEBJA, STARŠEV ALI ŠIRŠE SKUPNOSTI JE LAHKO VELIKA OVIRA ZA USPEŠNO IZVAJANJE POUKA NA PROSTEM.



Izvajanje informativnih srečanj, delavnic in predstavitev, ki izpostavljajo koristi pouka na prostem.

INTEGRACIJA POUKA NA PROSTEM V OBSTOJEČI UČNI NAČRT LAHKO PREDSTAVLJA IZZIV, ŠE POSEBEJ, ČE OBSTAJAJO STROGI KURIKULARNI ZAHTEVKI IN OCENJEVANJA.

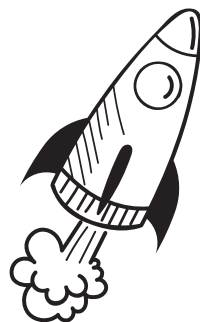


Integracijo pouka na prostem v učni načrt lahko olajšamo z osredotočanjem zunanjih aktivnosti na utrjevanje in ponavljanje snovi. Ta pristop omogoča praktično uporabo teoretičnega znanja v naravnem okolju, ne da bi bilo treba celotno učno strukturo prilagajati novim zahtevam. Učitelji lahko izkoristijo prostor za dopolnitev klasičnega pouka, kar učencem omogoča globlje razumevanje učne snovi.

NEZADOSTNI PEDAGOŠKI MATERIALI IN VIRI.



Kar nekaj idej za izvedbo pouka na prostem je zbranih že v tem priločniku. Glede na razvoj te teme, bo v prihodnje najverjetneje na voljo še več gradiva.



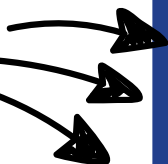
3. Disciplinski problemi

ZUNAJ ŠTIRIH STEN
RAZREDA JE SKUPINO TEŽJE
NADZIRATI, SAJ JE NA
PROSTEM VEČ SVOBODE.



Uvedba jasnih pravil in pričakovanj pred začetkom pouka na prostem. Učitelji lahko določijo specifična območja za učenje, kjer morajo učenci ostati. Prav tako je koristno razdeliti večje skupine na manjše podskupine z določenimi vodji, ki lahko pomagajo pri nadzoru in organizaciji.

RAZPRŠENA POZORNOST
UČENCEV: NARAVNO
OKOLJE IN ZUNANJI
PROSTORI LAHKO PONUJAJO
VELIKO DRAŽLJAJEV, KI
ODVRAČAJO POZORNOST
UČENCEV OD UČNE SNOVI.
RAZNOLIKOST ZVOKOV,
VIZUALNIH DRAŽLJAJEV
IN MOŽNOSTI ZA FIZIČNO
GIBANJE LAHKO POVEČAJO
IZZIVE PRI OHRANJANJU
OSREDOTOČENOSTI
SKUPINE.



Načrtovanje interaktivnih dejavnosti, ki izkoriščajo naravno okolje in zunanje dražljaje kot del učnega procesa. Učitelji lahko vključijo igre, raziskovalne naloge ali projekte, ki zahtevajo aktivno sodelovanje učencev, s čimer zmanjšajo možnost razpršene pozornosti. Uporaba neposrednih opazovanj ali praktičnih eksperimentov pravzaprav poveča osredotočenost.

SPREMEMBE V SOCIALNI
DINAMIKI: POUK NA PROSTEM
LAHKO SPREMENI OBIČAJNO
SOCIALNO DINAMIKO MED
UČENCI, SAJ NEFORMALNO
OKOLJE VPLIVA NA NJIHOVO
VEDENJE IN MEDSEBOJNE
ODNOSE. UČITELJI SE
MORAJO SOOČITI Z NOVIMI
IZZIVI PRI UPRAVLJANJU
TE DINAMIKE, SAJ LAHKO
PRIHAJA DO POVEČANIH
MOŽNOSTI ZA KONFLIKTE
ALI IZKLJUČEVANJE MED
UČENCI.



Spodbujanje sodelovalnega učenja in skupinskih projektov, ki krepijo medsebojno pomoč in razumevanje med učenci. Učitelji lahko izvedejo vaje za krepitev skupinske dinamike in zaupanja na začetku pouka na prostem, da izboljšajo medsebojne odnose. Vključitev vlog, kjer vsak učenec prevzame določeno odgovornost v skupini, lahko poveča občutek pripadnosti in zmanjša konflikte.



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KOHEZIJO
IN REGIONALNI RAZVOJ


Norway
grants



NADALJNJE RAZISKOVANJE

V zaključku je ključnega pomena, da se pri uvajanju kompetenc 21. stoletja v formalno izobraževanje upošteva holističen pristop. To pomeni, da ne gre zgolj za prenos znanja in dobrih praks, ampak za ustvarjanje učnih okolij, ki spodbujajo razvoj celostne osebnosti učencev in jim omogočajo, da postanejo aktivni, odgovorni in ustvarjalni člani družbe. Prav tako je nujno, da se uvajanje teh kompetenc izvede na način, ki je prilagojen lokalnemu kontekstu in upošteva potrebe in zmožnosti učencev in učiteljev.

Priporočila v tem dokumentu predstavljajo korak v smeri k bolj dinamičnemu, prilagodljivemu in relevantnemu izobraževalnemu sistemu, ki je sposoben odzivati se na izzive in priložnosti 21. stoletja. Uspeh teh prizadevanj bo zahteval zavezanost, sodelovanje in podporo vseh deležnikov v izobraževalni skupnosti.



KJE LAHKO DOBITE ŠE DODATNE IDEJE ZA IZVAJANJE POUKA NA PROSTEM?



Pouk na prostem: priročnik za učiteljice in učitelje na razredni stopnji (komplet)

V naravo, priročnik z nasveti za gibanje, bivanje in prehranjevanje v naravi, dostopen tudi preko interneta:

<https://res.taborniki.si/wp-content/uploads/2014/09/tp-v-naravo.pdf>



Bodi pripravljen. Skavtski priročnik za življenje v naravi

Potovanje v srce narave. Joseph Cornell. Celje, 1998. Mohorjeva družba.



Približajmo naravo otrokom. J. Cornell. Celje, 1994. Mohorjeva družba.

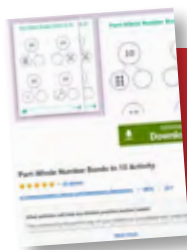
Priročnik za učenje in igro v gozdu, Gozdarski inštitut Slovenije, Založba Silva Slovenica, dostopen tudi preko spleta

https://www.researchgate.net/publication/311577078_Prirocnik_za_ucenje_in_igro_v_gozdu



Spletna stran in gradiva: FALtastisk
(prevod spletne strani iz norveščine s pomočjo spletnih orodij)

<https://faltastisk.no/fal-laeringsaktiviteter>



Spletna stran in gradiva: twinkl

<https://www.twinkl.ie/>

Spletna stran in gradiva: Friluftsradenes Landsforbund
(prevod spletne strani iz norveščine s pomočjo spletnih orodij)

<https://www.friluftsrad.no/arbeidsomrader/skole-og-barnehage/undervisningsideer>



Spletna stran z nasveti in idejami za izvedba pouka na prostem: Learn with the forest (prevod spletne strani iz norveščine s pomočjo spletnih orodij)

<https://laeremedskogen.no/>

Priročnik Taborniške veščine, dostopen tudi preko interneta:

<https://res.taborniki.si/wp-content/uploads/2014/09/tp-vescine.pdf>



Didaktika učenja na prostem

https://www.csod.si/uploads/file/PUBLIKACIJE/zbornik_koncan_13%208%2018_s%20CIP-om%20pdf.pdf

Spletna stran in gradiva: TPT

<https://www.teacherspayteachers.com/>



Spletna stran in gradiva: Learning through Landscapes

<https://ltdl.org.uk/>

#school21

VEČ O PROJEKTU SCHOOL21, NORVEŠKI FINANČNI MEHANIZEM,
KI SE JE IZVAJAL MED 1. 6. 2022 IN 30. 4. 2024 LAHKO IZVESTE NA SPLETNI STRANI

WWW.SCHOOL21.SI

ALI NA SPLETNIH STRANEH PARTNERJEV:



Gimnazija
Franceta
Prešerna

Gimnazija Franceta Prešerna

<https://www.gfp.si/>



**OSNOVNA ŠOLA
FRANCETA PREŠERNA
KRANJ**

Osnova šola Franceta Prešerna Kranj

<https://www.o-fp.kr.edus.si/>



**Socialna
akademija**

Socialna Akademija

<https://socialna-akademija.si/>



Poslovno podporni center Kranj
Regionalna razvojna agencija Gorenjske

BSC, d.o.o., Kranj

Regionalna razvojna agencija Gorenjske

<https://www.bsc-kranj.si/>



KOVAČNICA
Podjetniški inkubator Kranj

Kovačnica – podjetniški inkubator Kranj

<https://kovacnica.si/>



**Møre and Romsdal
County Authority**

Møre og Romsdal Fylkeskommune

<https://mrfylke.no/>



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KOHEZIJO
IN REGIONALNI RAZVOJ



Norway
grants

#school21

